

MEDIJPRATĪBAS KOMPETENČU

CEĻVEDIS

DIGITĀLĀ ATTĪSTĪBA

CAUR GATAVĪBU, NOTURĪBU UN KAPACITĀTI

Co-funded by
the European Union

SATURA RĀDĪTĀJS

2

MIL SKILLS

Medijpratības un informācijas prasmju (MIL SKILLS) projekta pārskats

5

Ievads

Medijpratības un informācijas prasmju kompetenču ceļveža attīstība

7

Pētījuma kopsavilkums

Ziņojums par senioru medijpratības un informācijas prasmēm

17

Kompetences

Medijpratības definīcija un pamatkompetences

1

36

Vadlīnijas par pārnesamības potenciālu

Vadlīnijas MIL SKILLS kompetenču ceļveža pārņemšanai uz dažādiem kontekstiem

39

Nozīme un sagaidāmie rezultāti

Apmācību darba grāmatas izstrāde un pilotēšanas aktivitātes

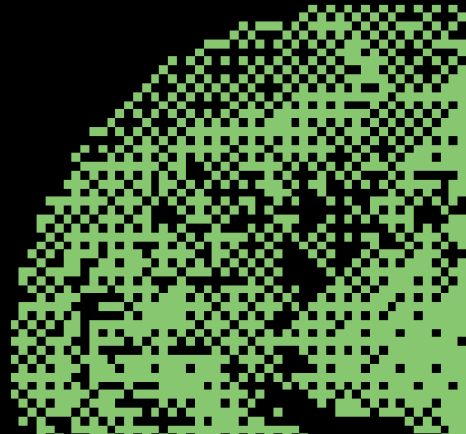
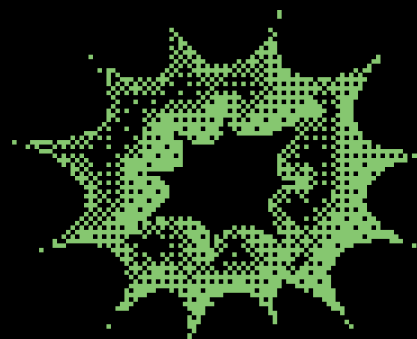
42

Secinājumi

Politikas ietekme un MIL SKILLS kompetenču ceļveža izplatīšana

43

Atsauces

MIL SKILLS

Projekta nosaukums

Pieaugušo medijpratības un informācijas prasmes kritiskās domāšanas attīstīšanai un viltus ziņu apkarošanai

Sākuma datums

01/02/2024

Rezultāts

MIL kompetenču ceļvedis

Saistītās aktivitātes

Darba pakete Nr. 2 – aptaujas lapas (lauka pētījums) un MIL kompetenču ceļvedis (teorētiskais pētījums) par mediju un informācijas prasmēm un kritisko domāšanu.

Vadošā organizācija

New East (Latvija)

Sadarbības partneri

- INNOVATION HIVE (Grieķija)
- BALKAN BRIDGE EOOD (Bulgārija)
- STIMMULI for Social Change (Grieķija)
- Vernian RTI (Kipra)
- EXEO LAB Srl (Itālija)
- SYNCNIFY (Francija)
- GABINETE DE RECOLOCACIÓN INDUSTRIAL (Spānija)

Izplatīšanas līmenis

Eiropa

PROJEKTS TAPIS SADARBĪBĀ AR

Finansē Eiropas Savienība. Tomēr paustie viedokļi un uzskati ir tikai un vienīgi autora(-u) viedokļi, un tie ne vienmēr atspoguļo Eiropas Savienības vai Eiropas Izglītības un kultūras izpildāģentūras (EACEA) viedokli. Ne Eiropas Savienība, ne EACEA par tiem neuzņemas atbildību. 2023-1-LV01-KA220-ADU-000156693

PAR MIL PRASMĒM

Medijpratība ir plašs jēdziens, kas, saskaņā ar Eiropas Savienības Medijpratības ekspertu grupas (MLEG) izstrādāto definīciju, ietver visas tehniskās, kognitīvās, sociālās, pilsoniskās un radošās spējas, kas ļauj pilsonim piekļūt, kritiski izprast medijus un mijiedarboties ar tiem.

MIL SKILLS projekts ir vērsts uz senioru izaicinājumu un vajadzību risināšanu, ļaujot viņiem attīstīt mediju un informācijas prasmes, kā arī uz pieaugušo izglītības darbinieku vajadzībām, nodrošinot viņus ar holistisku metodoloģiju un inovatīviem rīkiem, lai viņi varētu efektīvi atbalstīt savus audzēkņus visā apmācības procesā. Konkrēti, MIL prasmes ieņem multidisciplināru pieeju senioru mediju un informācijas prasmju veidošanā, integrējot tādus konceptus kā informācijas, digitālā un medijpratība, komunikācijas prasmes, ētiskas apsvērumus un kritisko domāšanu.

Attīstot šīs prasmes, indivīdi kļūs par informētākiem un iesaistītākiem pilsoņiem, kā arī labāk sagatavotiem, lai orientētos sarežģītajā informācijas digitālajā laikmetā.

Turklāt MIL SKILLS projekts palielinās pieaugušo treneru, pieaugušo izglītības organizāciju un attiecīgo dalībnieku spējas, kā pielāgot savus pieejas un resursus, lai atbalstītu savus audzēkņus, pielāgojoties ES drošai digitālajai pārejai un attiecīgajām mediju un informācijas prasmju prasībām. To plānots panākt, izmantojot MIL prasmju rīku komplektu, kas ietver praktisku informāciju un stundu plānus, kā viņi var izmantot MIL prasmju rezultātus savā izglītības metodoloģijā, kā arī papildu resursus un rīkus, lai atbalstītu savus audzēkņus, attīstot viņu mediju un informācijas prasmes.

MIL prasmju e-mācību platforma un digitālā galda spēle nodrošinās maksimālu projekta galveno rezultātu (apmācību materiālu, rīku komplektu) pārnesamību un, tādējādi, padarīs tos pieejamus ikvienam Eiropas studentam, trenerim un apmācību organizācijai. Turklāt, apvienojumā ar jaunizveidoto MIL prasmju kompetenču ceļvedi, tas atbalstīs Eiropas politikas veidotāju spējas izstrādāt efektīvas politikas un iejaukšanās scenārijus, lai atbalstītu medijpratību un informācijas prasmes senioriem un pieaugušo izglītības darbiniekiem.

Projekta mērķis ir veicināt atbildīgu un ētisku iesaisti digitālajos medijos senioru un pieaugušo izglītības darbinieku vidū, tādējādi uzlabojot viņu medijpratības un informācijas prasmes, kā arī padarot viņus par kritiskākiem un izvēlīgākiem informācijas patērētājiem. MIL prasmju projekts palīdzēs risināt digitālās transformācijas izaicinājumus, uzlabot medijpratību un informācijas prasmes, kā arī palielinās senioru un pieaugušo izglītības personāla kompetences.

IEVADS

Teorijas un lauka pētījuma aktivitātes nodrošināja MIL prasmju projekta partnerus ar vērtīgiem ieguldījumiem, lai noteiktu pašreizējās senioru prasību vajadzības viņu medijpratībā un informācijas prasmēs. Savāktie dati kalpoja kā pamats MIL kompetenču ceļveža izstrādei. Aptaujas lapas apkopojā secinājumus no lauka pētījuma par esošajām medijpratības un lasītprasmes prasmēm un kritisko domāšanu katrā dalībvalstī, sniedzot partneriem noderīgu datu bāzi, lai turpinātu kompetenču ceļveža attīstību.

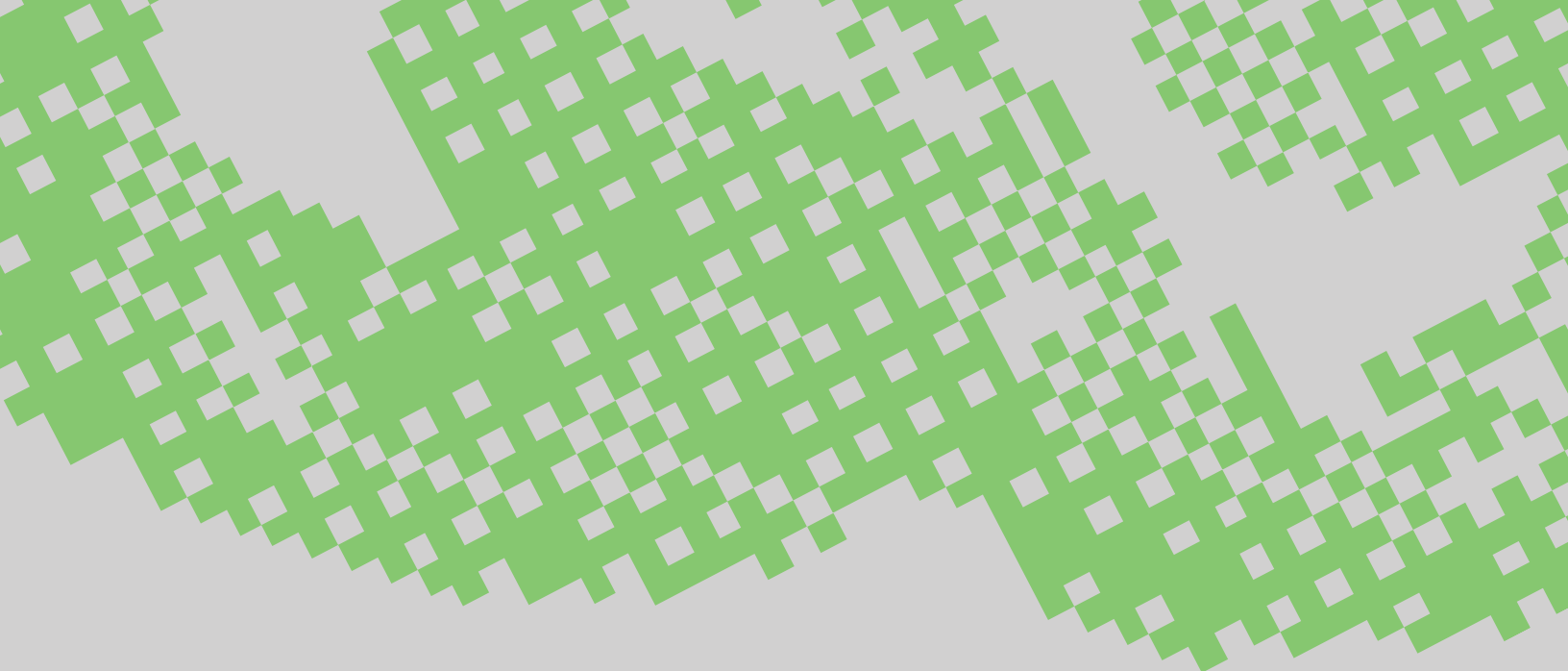
MIL kompetenču ceļvedis veidos jaunu noteiktu prasmju komplektu senioru un pieaugušo izglītības darbinieku prasmju attīstībai. Šis ceļvedis ir projekta pamats, kurš atbalstīs partnerus visa projekta inovatīvā apmācību materiāla izstrādes procesā.

Kompetenču ceļvedis sniedz visaptverošu struktūru senioru mediju un informācijas prasmju attīstībai, risinot pētījumā identificētās galvenās jomas. Tas uzsvēr izglītības programmu pielāgošanas nozīmi, ņemot vērā konkrētās vajadzības un izaicinājumus vecāka gadagājuma cilvēkiem, piemēram, bailes, iepriekšējās pieredzes trūkumu un fiziskos ierobežojumus.

MIL kompetenču ceļveža izstrāde ļauj:

- Izveidot prasmju paaugstināšanas programmu, lai nodrošinātu seniorus ar digitālajām, mediju un informācijas prasmēm un, tādējādi, uzlabotu viņu nepieciešamās prasmes piekļūt, novērtēt un kritiski un informēti izmantot medijus un informāciju ES digitālajā sabiedrībā;
- Izstrādāt un piedāvāt apmācību programmas un iespējas, kas pielāgotas projekta mērķgrupu specifiskajām vajadzībām;
- Palielināt pieaugušo treneru un pieaugušo izglītības organizāciju spējas izstrādāt un novērtēt senioru zināšanas, prasmes un attieksmi attiecībā uz jaunajām digitalizācijas nozarēm, tādējādi uzlabojot pieejamību augstas kvalitātes mācību iespējām pieaugušajiem;
- Nodrošināt un validēt ES atsauču sistēmu senioru mediju un informācijas prasmju attīstīšanai un novērtēšanai.

Projekta mērķis ir atvieglot drošu informācijas meklēšanu un izmantošanu tiešsaistē, uzlabot kritisko domāšanu un apkarot viltus ziņas, īpaši pēc COVID-19 pandēmijas, kad digitālā iesaiste ir kļuvusi par ļoti nozīmīgu faktoru katra cilvēka ikdienā.

Visbeidzot, mēs ceram, ka pieaugušo un citas izglītības organizācijas visā Eiropā pieņems šo kompetenču ceļvedi kā daļu no savām izglītības novērtēšanas un apmācību aktivitātēm. Ilgtermiņā tas veicinās apziņu un palīdzēs integrēt šo ietvaru vietējās, reģionālās un nacionālās izglītības iestādēs Eiropas valstīs. Kompetenču ceļvedis ietver arī sadaļu par pārnesamības potenciālu, kas ļauj to ieviest dažādās nozarēs, piemēram, profesionālās izglītības organizācijās, izglītības sniedzēju un vietējo varas iestāžu vidū. Turklāt ceļvedis ir izstrādāts ar mērķi nodrošināt maksimālu pārnesamību uz kontekstu ārpus projekta mērķgrupas.

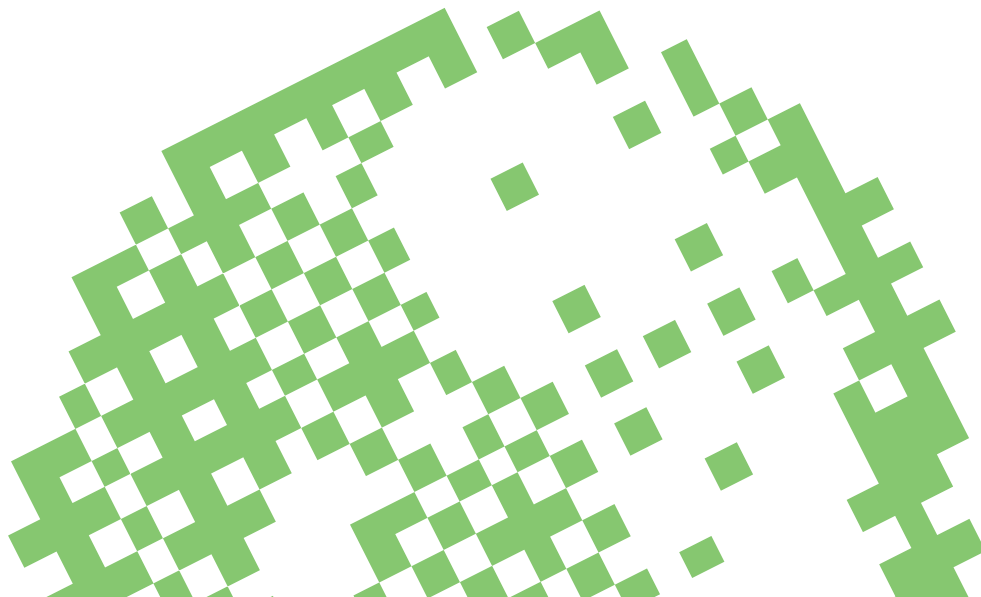
PĒTĪJUMA KOPSAVILKUMS

Ziņojums par vietējo un ES situāciju mediju un informācijas prasības prasmju jomā

Ziņojums par vietējo un ES situāciju mediju un informācijas prasības (MIL) prasmju jomā senioriem sniedz pārskatu par pašreizējo prasmju stāvokli vairākās Eiropas valstīs, tostarp Latvijā, Grieķijā, Bulgārijā, Kiprā, Itālijā, Francijā un Spānijā. Ziņojums izceļ katras valsts izaicinājumus, vajadzības un iespējas, kā arī dažādās valdību un nacionālās iniciatīvas, kas vērstas uz MIL prasmju uzlabošanu.

Pašlaik daudzas valstis ir uzsākušas programmas un politikas, lai veicinātu digitālo un medijpratību. Šīs iniciatīvas ietver digitālo prasmju apmācību, mediju izglītību skolās un atbalstu vietējiem medijiem. Papildus valdības pasākumiem nevalstiskās organizācijas un iniciatīvas arī spēlē nozīmīgu lomu kritiskās domāšanas prasmju attīstībā, ētiskajā digitālajā iesaistē un kopienas medijpratības programmās. Tomēr aptaujas rezultāti rāda, ka esošās iniciatīvas nereti nav pietiekamas vai to kvalitāte neatbilst senioru un pieaugušo izglītības darbinieku vajadzībām. Šajā kontekstā mēs saskaramies ar kopīgiem izaicinājumiem, kuri prasa turpmāku uzmanību un rīcību.

KOPĪGIE IZAICINĀJUMI

Pētījumā digitālā plaisa ierobežo dalībnieku izvēli, savukārt strauji mainīgā mediju vide apgrūtina pētījumu nozīmīguma saglabāšanu. Lai iegūtu dziļāku izpratni par šo jomu, bieži nepieciešamas kvalitatīvas pētījumu metodes, taču tās ir resursietilpīgas. Turklāt, ņemot vērā iedzīvotāju dažādību un ētiskos apsvērumus, pētījumu plānošana un īstenošana kļūst vēl sarežģītāka.

1

Digitālā plaisa

Daudzi seniori saskaras ar atstumtību, jo viņiem trūkst piekļuves tehnoloģijām un internetam. Pastāv būtiska digitālā plaisa, senioriem bieži trūkst pamata digitālo un medijpratību prasmju, salīdzinot ar jaunākajām paaudzēm.

2

Pretestība pārmaiņām

Izglītības iestādes bieži vien pretojas mācību programmu atjaunināšanai, lai iekļautu mediju un informācijas pratības prasmes.

3

Dezinformācija

Viltus ziņu un sarežģītas digitālās dezinformācijas izplatība apgrūtina efektīvu mediju un informācijas prasības izglītību.

4

Ierobežotas apmācību iespējas

Trūkst specifisku apmācību programmu gan senioriem, gan pieaugušo izglītības darbiniekiem, lai attīstītu mediju un informācijas prasības prasmes.

SENIORU PAMATVAJADZĪBAS

Galvenās senioru vajadzības ietver uzlabotas digitālās prasmes, medijpratības apmācības un atbalstu, lai pārvarētu digitālo plaisu un ar to saistīto atstumtību. Senioriem ir jāattīsta pamatprasmes, piemēram, kritiskā domāšana, digitālā pratība, mediju un informācijas pratība, informācijas pārvaldība, komunikācijas prasmes, kā arī privātuma un drošības jautājumi.

Tehniskās prasmes

Senioriem bieži trūkst datora lietošanas pamatprasmju un digitālo prasmju, kas padara viņus neaizsargātus pret tiešsaistes dezinformāciju un viltus ziņām.

Medijpratība

Pastāv liela nepieciešamība pēc medijpratības apmācībām, lai palīdzētu senioriem atšķirt viltus ziņas no patiesām ziņām un pārbaudīt informāciju tiešsaistē.

Digitālās prasmes

Zemo digitālo prasmju dēļ seniori bieži vien sastop grūtības atrast dažādus viedokļus un perspektīvas, tāpēc viņi parasti tic pirmajām ziņām, ar kurām saskaras.

Sociālie aspekti

Seniori saskaras ar būtisku digitālo, sociālo un finanšu atstumtību, jo viņiem trūkst digitālo prasmju.

Digitālā plaisa

Digitālā plaisa ir īpaši izteikta senioru vidū, kuriem trūkst pamata tehnisko prasmju, lai iesaistītos digitālajās tehnoloģijās.

PIEAUGUŠO IZGLĪTĪBAS PASNIEDZĒJU PAMATVAJADZĪBAS

Efektīvu medijpratības pasniedzēju pieprasījums ir liels, taču to ir maz. Lai apmierinātu šo vajadzību, pasniedzējiem nepieciešamas specializētas apmācības, inovatīvas mācīšanas metodes un nepārtraukta profesionālā attīstība, lai viņi spētu efektīvi mācīt pieaugušajiem par medijpratību.

Resursi

Pieaugušo izglītības darbiniekiem ir nepieciešama specializēta apmācība un resursi, lai efektīvi mācītu mediju un informācijas pratības (MIL) prasmes senioriem, ņemot vērā viņu īpašās mācību vajadzības un bažas par tehnoloģijām.

Apmācības

Apmācību programmām jāņem vērā vecāka gadagājuma pieaugušo pieejamības prasības un valodas preferences.

Metodoloģija

Pasniedzējiem nepieciešamas efektīvas mācīšanas metodes un resursi, lai mācītu digitālās prasmes vecāka gadagājuma cilvēkiem.

Prakse

Pasniedzējiem nepieciešami jauni pieejas veidi, kas apvieno teoriju un praksi, lai risinātu mediju un digitālās pratības izglītības izaicinājumus.

Saziņas prasmes

Pasniedzējiem ir grūtības sazināties ar vecāka gadagājuma pieaugušajiem un rosināt viņus aktīvi piedalīties digitālās pratības programmās.

Prasmju attīstība

Pasniedzējiem regulāri jāatjaunina savas prasmes un zināšanas, lai efektīvi apmierinātu mainīgās vajadzības savus senioru izglītojamos.

Ieviešana

Pasniedzējiem nepieciešami labāki rīki un labākās prakses, lai veiksmīgi mācītu digitālo un medijpratību senioriem.

Medijpratība

Medijpratības apmācībām ir liels pieprasījums, taču trūkst pasniedzēju ar nepieciešamajām prasmēm un pieredzi, lai apmierinātu šo vajadzību.

IESPĒJAS UN PRIEKŠLIKUMI

Noslēdzošais raksts izklāsta vairākas iespējas un priekšlikumus, lai uzlabotu medijpratības (MIL) prasmes senioriem un to skolotājiem dalībvalstīs:

LATVIJA

Iespējas:

- Latvija ir veikusi būtisku ieguldījumu kritiskās domāšanas prasmju attīstībā. Tomēr joprojām trūkst sabiedrības apziņas par jau esošajām medijpratības iniciatīvām.
- Veicinot starppaaudžu izglītojošās iniciatīvas, tās palīdz iedvesmot seniorus, ļaujot viņiem mācīties no jaunās paaudzes un veicināt sadarbībā balstītu izglītojošo vidi.
- Izpratnes paaugstināšana ar sabiedrisko kampaņu palīdzību varētu uzsvērt medijpratības svarīgo nozīmi un tās lomu.

Ieteikumi:

- Izveidot centru, kas izstrādātu resursus, kuri būtu pielāgoti senioru vajadzībām un izaicinājumiem medijpratības jomā.
- Mudināt NVO un privātos uzņēmumus, lai tie izmantotu programmas, kas nodrošinātu seniorus ar praktiskām prasmēm, lai seniori efektīvi orientētos digitālajā pasaulē.
- Investēt apmācības programmās priekš skolotājiem, kas strādā pieaugušo izglītībā, iekļaujot starptautisku sadarbību, lai radītu efektīvu komunikāciju ar vecāko paaudzi.

GRIEĶIJA

Iespējas:

- Izstrādāt medijpratības programmas, kas atbilst vecāka gadagājuma cilvēku un pieaugušo izglītības darbinieku īpašajām vajadzībām, koncentrējoties uz visaptverošu digitālo prasmju apmācību.
- Iekļaut digitālās prasmes mācību programmā senioriem un pieaugušo izglītības darbiniekiem, aptverot pamata datorprasmes, interneta pārlūkošanu un sociālo mediju izmantošanu.
- Izmantot atbalstu no valdības iniciatīvām un izglītības iestādēm, lai paplašinātu piekļuvi medijpratības resursiem un apmācībām.

Ieteikumi:

- Veicināt kritisko analīzi par mediju saturu senioru un izglītības darbinieku vidū, lai palīdzētu viņiem novērtēt informācijas ticamību un identificēt nepatiesu informāciju.
- Izstrādāt mehānismus, lai saņemtu atsauksmes no dalībniekiem, nodrošinot, ka medijpratības programmas saglabā savu atbilstību un efektivitāti.
- Piedāvāt izglītojošus materiālus grieķu un citās attiecīgajās valodās, lai apmierinātu senioru valodas prasības.
- Izmantot interaktīvas un aizraujošas mācību metodes, piemēram, darbnīcas un praktiskus uzdevumus, lai padarītu mācīšanos efektīvāku un patīkamāku.

BULGĀRIJA

Iespējas:

- Sadarbība ar valsts aģentūrām un nevalstiskajām organizācijām var nodrošināt finansējumu un atbalstu medijpratības apmācību programmām. Valsts darbojas kā uzticams avots senioriem, bet NVO sniedz nepieciešamos cilvēkresursus, saiknes un ekspertīzi, lai strādātu ar dažādām grupām.
- Sadarbība ar kopienu centriem, bibliotēkām, senioru centriem un izglītības iestādēm var padarīt medijpratības apmācības pieejamākas, sasniedzot seniorus un pieaugušo izglītības darbiniekus tur, kur viņi jau pulcējas.
- Piedāvājot pieejamu piekļuvi digitālajiem ierīcēm un internetam, izmantojot subsīdiju vai aizdevuma programmas, var dot senioriem iespēju piedalīties medijpratības apmācībās.
- Izstrādājot medijpratības mācību plānus, kas speciāli paredzēti senioriem un pieaugušo izglītības darbiniekiem, ar saturu, kas atspoguļo viņu intereses un pieredzi, var palielināt iesaisti un atbilstību.

Ieteikumi:

- Sākt ar pamata digitālajām prasmēm, lai nodrošinātu, ka seniori un pieaugušo izglītības darbinieki jūtas ērti, lietojot digitālās ierīces un pārlūkojot internetu, kas ir būtiski, lai tālāk attīstītu viņu medijpratības prasmes.
- Ieviešot kritiskās domāšanas konceptus senioriem, uzsverot nepieciešamību novērtēt tiešsaistē pieejamās informācijas ticamību un identificēt nepatiesu informāciju.
- Organizēt darbnīcas, kuru mērķis ir attīstīt kritiskās domāšanas prasmes, piemēram, novērtēt informācijas ticamību, identificēt aizspriedumus un atklāt nepatiesu informāciju.

KIPRA

Iespējas:

- Veicināt sabiedrības izpratni par medijpratības (MIL) prasmju nozīmi senioru un pieaugušo izglītības darbinieku vidū. Tas palīdzēs veidot zinošāku un informētāku sabiedrību.
- Izstrādāt mērķtiecīgas stratēģijas, kas īpaši fokusējas uz MIL prasmju uzlabošanu vecāka gadagājuma cilvēkiem un izglītības darbiniekiem.
- Izmantot esošās izglītības struktūras un resursus, lai atbalstītu MIL apmācības. Sadarbība ar izglītības iestādēm un bibliotēkām var palīdzēt paplašināt šo apmācību pieejamību.

Ieteikumi:

- Uzsvērt praktiskas vai apvienotas mācīšanās metodes, kas būtu pielāgotas senioru vajadzībām. Tās ietver interaktīvas darbnīcas un reālas situācijas.
- Izmantot spēles, scenāriju balstītu mācīšanos un gadījumu pētījumus, lai padarītu medijpratības (MIL) apmācību pievilcīgāku un atbilstošāku senioriem.
- Nodrošināt apmācību materiālus valodās, kas ir pieejamas senioriem, ņemot vērā viņu valodas prasmes.
- Ieviest atgriezeniskās saites mehānismus, lai nepārtraukti novērtētu un uzlabotu MIL programmu efektivitāti.

Iespējas:

- Nodrošināt plašu apmācību kursu klāstu, sākot no pamata datorprasmēm līdz pat avancētiem tematiem, piemēram, e-komerciju un datora drošību. Tas nodrošinās, ka ir pieejamas iespējas dažādiem senioru prasmju līmeņiem.
- Ieviest programmas, kas vērstas uz digitālās plaisas mazināšanu, pielāgojot šīs programmas vietējo kopienu specifiskajām vajadzībām.
- Sadarboties ar universitātēm, lai iegūtu piekļuvi jaunākiem resursiem un ekspertu zināšanām, tādējādi nodrošinot, ka apmācību programmas ir aktuālas un efektīvas.
- Veicināt kopienu iniciatīvas, kas nodrošina personīgu mācību pieeju, veicinot līdzgaitnieku atbalstu un sadarbību starp apmācāmajiem.

Ieteikumi:

- Izstrādāt apmācību programmas, kas pielāgotas individuālajām vajadzībām, lai novērstu dalībnieku pārslodzi un nodrošinātu, ka mācības ir aizraujošas un attiecīgas.
- Izmantot lietotājam draudzīgas rīkus un tehnoloģijas, lai samazinātu bailes un mudinātu seniorus aktīvāk iesaistīties digitālā satura apgūvē.
- Veidot mācību kopienu, kas veicina savstarpēju mijiedarbību, ļaujot dalībniekiem dalīties pieredzē un mācīties kopā.
- Veicināt nozīmi, kas saistīta ar jaunāko tehnoloģiju apguvi, un mudināt seniorus pieņemt mūžizglītības domāšanas pieredzi.
- Nodrošināt papildu apmācības un mentoru atbalstu, lai sniegtu papildu norādījumus un veidotu pārliecību digitālo rīku izmantošanā.
- Pārliecināties, ka apmācību materiāli ir pieejami un iekļaujoši, ņemot vērā dažādas vajadzības un iespējas, lai nevienam netiktu liegta iespēja mācīties.

ITĀLIJA

SPĀNIJA

Iespējas:

- Pastāv valdības iniciatīvas, kuru mērķis ir mazināt digitālo plaisu, kuras var pielāgot vietējām vajadzībām un pārvarēt noteiktas barjeras.
- Sadarbojoties ar izglītības iestādēm, ir pieeja jaunākajiem resursiem un tehnoloģiju ekspertiem, kas nodrošina to ka apmācības programmas atbilst pašreizējām tendencēm.
- Vietējās kopienas programmas piedāvā personisku pieeju apmācībām, veicinot atbalstu un pazīstamu vidi senioriem.

Ieteikumi:

- Programmas būtu jāizstrādā tā, lai tās atbilstu individuālajām vajadzībām un prasmēm, novēršot nomāktas un satrauktas sajūtas.
- Izvēlieties intuitīvus rīkus un programmatūru, lai tehnoloģijas senioru vidū neliktos tik biedējošas.
- Iedvesmojot kopienas mācīties var atbalstīt un motivēt pārstāvjus kopīgi pētīt tehnoloģijas.
- Uzsverot, cik svarīgi ir sekot līdzi jaunajām tehnoloģijām, var veicināt zinātkāri un vēlmi apgūt jaunas tehnoloģijas dzīves laikā.
- Nodrošinot konsultācijas un atbalsta grupas, var sniegt papildu palīdzību un vairot pārliecību par tehnoloģiju lietošanu.
- Ir svarīgi nodrošināt rīku un materiālu pieejamību cilvēkiem ar dažādām vajadzībām un spējām, lai neviens netiktu atstāts novārtā.
- Veicinot vidi, kurā digitālā izglītība tiek uzskatīta par vērtīgu un pieejamu resursu, kas veido iekļaujošu un medijpratīgu sabiedrību.

FRANCIJA

Iespējas:

- Sadarbība ar valsts aģentūrām un NVO var nodrošināt finansējumu un atbalstu MIL apmācības programmām vecāka gadagājuma cilvēkiem un to pasniedzējiem. Šī pieeja ir efektīva, jo vecāka gadagājuma cilvēki uzticas valdībai, savukārt NVO rīcībā ir nepieciešamie cilvēkresursi un zināšanas, lai nodrošinātu šādu iespēju.
- Sadarbība ar kopienu centriem, bibliotēkām, senioru centriem un izglītības iestādēm var radīt MIL apmācību pieejamāku, sasniedzot seniorus un to skolotājus viņiem pazīstamā vidē.
- Nodrošināt piekļuvi ierīcēm un internetam par pieņemamām cenām, izmantojot subsidācijas vai aizdevumu programmām, kas dot iespēju senioriem aktīvāk iesaistīties MIL apmācībā.
- Izstrādāt MIL mācību programmas, kas īpaši paredzētas senioriem un to skolotājiem, ar saturu, kas atspoguļo viņu intereses, problēmas un pieredzi, kas iesaista un aktualizē.

Ieteikumi:

- Sākt ar digitālo prasmju pamatapmācību, lai nodrošinātu, ka senioriem to skolotājiem ir ērti lietot digitālās ierīces, orientēties digitālajā vidē un efektīvi lietot internetu.
- Organizēt seminārus, kas vērsti kritiskās domāšanas prasmju attīstīšanā, piemēram, novērtēt tiešsaistes informācijas ticamību, noteikt, vai informācija ir patiesa un objektīva, dezinformācijas atklāšanu.
- Iepazīstināt vecāka gadagājuma cilvēkus ar kritiskās domāšanas koncepcijām un veicināt to izmantošanu, strādājot ar sabiedriskajiem medijiem un plašsaziņas līdzekļiem.

Ziņojums uzsver, cik svarīgas ir pielāgotas apmācības, kopienas iesaistīšanās un kritiskās domāšanas prasmju iekļaušana, lai uzlabotu mediju un informācijas pratību (MIL) senioru un pieaugušo izglītotāju vidū šajās valstīs. Izceltās iespējas fokusējas uz digitālās plaša pārvarēšanu, pielāgotu apmācību programmu piedāvāšanu, pieaugušo izglītotāju spēju stiprināšanu un tehnoloģiju izmantošanu, lai uzlabotu MIL prasmes senioriem un pieaugušo izglītotājiem visā Eiropā. Izmantojot šīs iespējas un īstenojot ieteikumus, katra valsts var uzlabot MIL prasmes senioriem un pieaugušo izglītotājiem, tādējādi veicinot digitālo pratību un kritisko domāšanu šajās grupās.

KOMPETENCES

Medijpratība tiek definēta kā spēja piekļūt, analizēt, novērtēt, radīt un rīkoties ar medijiem dažādās formās. Tā ietver kritiskās domāšanas prasmes, kas ļauj indivīdiem saprast un interpretēt ziņas, ko pārsūta masu mediji, tostarp tradicionālie kanāli, piemēram, laikraksti un televīzija, kā arī digitālās platformas, piemēram, sociālie mediji un vietnes.

Saskaņā ar galda pētījumu, seniori ir identificējuši vairākas prasmes, kuras ir īpaši grūti attīstīt mediju un informācijas pratības kontekstā. Šie izaicinājumi atspoguļo viņu grūtības pielāgoties digitālajai videi un ietver šādas jomas:

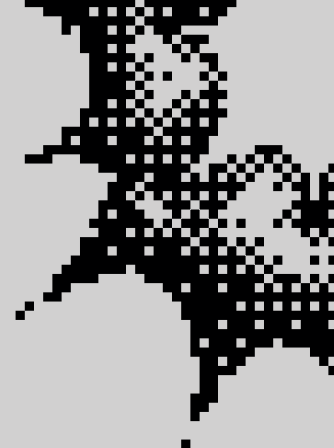
- Tehnoloģiju izmantošana: Daudzi seniori saskaras ar grūtībām, lietojot digitālās ierīces un programmatūru. Šīs grūtības kavē viņu spēju efektīvi piekļūt informācijai tiešsaistē.
- Informācijas kritiskā izvērtēšana: Seniori bieži vien nespēj atšķirt uzticamu informāciju no maldinošas. Šī problēma ir īpaši aktuāla, ņemot vērā viltus ziņu un neuzticamu avotu plašo izplatību internetā.
- Tiešsaistes drošība un privātums: Izpratne par to, kā aizsargāt savu personisko informāciju un droši pārvietoties tiešsaistes vidē, ir nozīmīgs izaicinājums senioriem.
- Sociālo mediju izmantošana: Seniori saskaras ar grūtībām atbildīgi un efektīvi lietojot sociālo mediju platformas, kas var negatīvi ietekmēt viņu spēju sazināties ar ģimenes locekļiem un draugiem.

- Digitālās komunikācijas prasmes: Daudzi seniori nepietiekami pārzina digitālās komunikācijas prasmes, kas nepieciešamas efektīvai saziņai digitālajos formātos, piemēram, e-pastos un ziņojumu lietotnēs.
- Digitālo tiesību izpratne: Bieži vien pastāv neskaidrības par digitālajām tiesībām, tostarp par privātuma tiesībām un ētikas apsvērumiem saistībā ar informācijas izmantošanu.
- Digitālo rīku izmantošana: Senioriem ir ierobežota pieredze ar dažādiem digitālajiem rīkiem un lietotnēm, kas apgrūtina viņu iespējas pilnvērtīgi izmantot pieejamos resursus.

Šie izaicinājumi norāda uz nepieciešamību pēc mērķtiecīgiem apmācību programmām, kas var palīdzēt senioriem attīstīt nepieciešamās prasmes, lai drošāk un efektīvāk orientētos digitālajā pasaulē.

Medijpratība ietver virkni prasmju, kas ļauj indivīdiem efektīvi darboties ar medijiem dažādās formās. Šīs prasmes ir būtiskas, lai tiktu galā ar sarežģījumiem, kas rodas mediju piesātinātā vidē, un ļauj cilvēkiem kritiski analizēt, novērtēt un veidot mediju ziņojumus.

PIEKĻUVE MEDĪJIEM

Kompetence ir ļoti svarīga, lai cilvēki varētu efektīvi orientēties sarežģītajā plašsaziņas līdzekļu vidē. Šī kompetence ietver spēju efektīvi un lietderīgi piekļūt dažādiem plašsaziņas līdzekļu veidiem, tostarp digitālajiem, drukātajiem un raidītajiem līdzekļiem, atrast, novērtēt un izmantot dažādus plašsaziņas līdzekļu avotus, kas ir būtiski laikmetā, ko raksturo milzīgā informācijas plūsma un dažādie mediju formāti. Šīs kompetences nozīmīgums slēpjas tās spējā dot indivīdiem iespēju pieņemt racionālus lēmumus par medijiem, kurus viņi patērē, tādējādi uzlabojot viņu vispārējo medijpratību. Mācību rezultāti:

1

Zināšanas

- Zināšanas par dažādiem pieejamo mediju platformu veidiem un to specifiskajām funkcijām, tostarp sociālajiem medijiem, ziņu vietnēm un multimediju saturiem.
- Izprast plašsaziņas līdzekļu darbības principus un faktorus, kas ietekmē plašsaziņas līdzekļu vēstījumus, tostarp īpašumtiesības, finansējumu un mērķauditoriju.
- Apzināties plašsaziņas līdzekļu lietotprasmes nozīmi racionālā pilsoniskuma un kritiskās domāšanas veicināšanā.

2

Prasmes

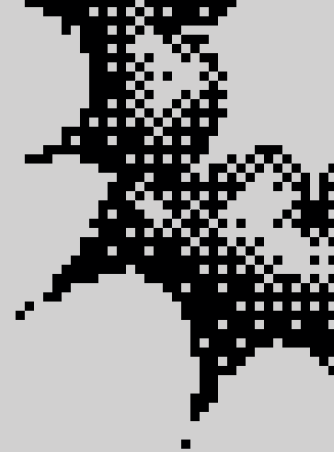
- Attīstīt prasmi meklēt un efektīvi piekļūt attiecīgajam plašsaziņas līdzekļu saturam, izmantojot meklētājprogrammas un datubāzes.
- Novērtēt avotu ticamību, izmantojot un piemērojot tādus kritērijus kā precizitāti, autoritāti un neobjektivitāti.
- Sintezēt informāciju no vairākiem plašsaziņas līdzekļu avotu, lai radītu visaptverošu izpratni par tēmām.

3

Attieksme/vērtības

- Ievērot kritisku attieksmi pret plašsaziņas līdzekļu patēriņu, apšaubot plašsaziņas līdzekļu vēstījumu motīvus un to iespējamo ietekmi.
- Izkopt izpratni par dažādiem viedokļiem un plašsaziņas līdzekļiem, kā arī to lomu sabiedriskās diskusijas veidošanā.
- Apņemties mūžizglītoties plašsaziņas līdzekļu medijpratībā, apzinoties plašsaziņas līdzekļu tehnoloģiju un tā mainīgo raksturu.

MEDIJU ANALĪZE

Kompetence ir būtiska, lai indivīds varētu kritiski uztvert plašsaziņas līdzekļu saturu. Šī kompetence ietver plašsaziņas līdzekļu ziņu izpēti un apšaubīšanu, lai izprastu to uzbūvi, autorību, mērķi, auditoriju, pamatā esošos vēstījumus un kontekstu, kurā tie tiek veidoti. Šīs zināšanas ir nozīmīgas, jo kompetencē slēpjas spēja dot indivīdiem iespēju orientēties sarežģītajā plašsaziņas līdzekļu vidē, veicinot kritisku domāšanu un apzinātu pilsoniskumu. Mācību rezultāti:

1

Zināšanas

- Apgūt plašsaziņas līdzekļu analīzes pamatjēdzienus, tostarp autorību, nolūku un plašsaziņas līdzekļu ražošanā izmantotās metodes.
- Izprast plašsaziņas līdzekļu īpašumtiesību un finansējuma ietekmi uz plašsaziņas līdzekļu ziņojumos sniegto saturu un perspektīvu.
- Apzināties reprezentācijas lomu plašsaziņas līdzekļos un to, kā tā var ietekmēt sabiedrības uztveri un stereotipus.

3

Attieksme/vērtības

- Ievērot kritisku domāšanas veidu, kas apšaubā plašsaziņas līdzekļu vēstījumus, nevis pieņem tos par patiesu vērtību.
- Izkopt izpratni par dažādām perspektīvām un reprezentācijas nozīmi plašsaziņas līdzekļos.
- Aņņemties nepārtraukti mācīties un iesaistīties mediju darbībā, atzīstot mediju ainavas mainīgo raksturu un nepieciešamību pēc nepārtrauktas kritiskas analīzes.

2

Prasmes

- Attīstīt spēju kritiski analizēt plašsaziņas līdzekļu vēstījumus, piemērojot konkrētus kritērijus, piemēram, precizitāti, neobjektivitāti un perspektīvu.
- Novērtēt informācijas ticamību, salīdzinot vairākus avotus un pārbaudot faktus.
- Izteikt savas atziņas un kritiku attiecībā uz plašsaziņas līdzekļu saturu, veicinot diskusijas, kas apšaubā dominējoās naratīvas.

MEDIJU IZVĒRTĒŠANA

Kompetence ir medijpratības apmācības pamataspekts, kas vērsts uz spēju kritiski izvērtēt mediju saturu un tā avotus. Šī kompetence ir būtiska, lai indivīdi spētu orientēties sarežģītajos plašsaziņas līdzekļu ziņojumos, jo īpaši laikmetā, kad plaši izplatīta dezinformācija, - it īpaši ticamību un uzticamību, nošķirot faktus no viedokļiem. Šīs zināšanas ir nozīmīgas kompetence slēpjas spējā nodrošināt indivīdus ar nepieciešamajiem instrumentiem, lai kritiski strādātu ar plašsaziņas līdzekļiem, uzlabojot viņu izpratni par plašsaziņas līdzekļu lomu sabiedrībā un to ietekmi uz publisko diskursu. Mācību rezultāti:

1

Zināšanas

- Uzzināt kritērijus, pēc kuriem novērtē plašsaziņas līdzekļu avotu ticamību, tostarp autoritāti, precizitāti un mērķi.
- Izprast plašsaziņas līdzekļu īpašumtiesību un finansējuma ietekmi uz plašsaziņas līdzekļu ziņojumos sniegto saturu un perspektīvu.
- Atpazīt dažādus neobjektivitātes veidus, kas var pastāvēt plašsaziņas līdzekļos, tostarp politisko, kultūras un ekonomisko neobjektivitāti.

3

Attieksme/vērtības

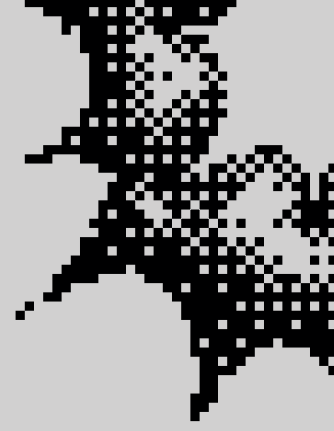
- Pieņemt skeptisku pieeju mediju patēriņam, apšaubot mediju ziņu motīvus un meklējot pierādījumus savs apgalvojumu pamatojumam.
- Veidot izpratni par dažādiem viedokļiem un kritiskās domāšanas nozīmi plašsaziņas līdzekļu satura izpratnē.
- Apņemties pastāvīgi izglītoties mediju lietotprasmē, apzinoties mediju mainīgo raksturu un nepieciešamību attiecīgi pielāgot vērtēšanas prasmes.

2

Prasmes

- Attīstīt prasmi kritiski izvērtēt plašsaziņas līdzekļu vēstījumus, piemērojot konkrētus vērtēšanas kritērijus un apšaubot satura nolūku.
- Analizēt valodas un tēlu lietojumu plašsaziņas līdzekļos, lai saprastu, kā tie ietekmē auditorijas uztveri un emocijas.
- Sintezēt informāciju no vairākiem avotiem, lai veidotu vispusīgu skatījumu uz plašsaziņas līdzekļos atspoguļotajiem jautājumiem.

MEDIJU RADĪŠANA

Kompetence ir būtisks medijpratības izglītības aspekts, kas koncentrējas uz spēju efektīvi radīt un kopīgot mediju saturu. Šī kompetence ļauj indivīdiem radīt oriģinālu plašsaziņas līdzekļu saturu, izmantojot piemērotus rīkus un paņēmienus, lai efektīvi nodotu vēstījumus, paustu savas idejas, perspektīvas un stāstījumus, izmantojot dažādas plašsaziņas līdzekļu formas, veicinot radošumu un kritisku attieksmi pret plašsaziņas līdzekļu vidi. Šīs kompetences nozīme ir tās spējā dot indivīdiem iespēju ne tikai patērēt plašsaziņas līdzekļus, bet arī kļūt par aktīviem to veidotājiem, uzlabojot viņu spēju ietekmēt un veicināt sabiedrības naratīvus. Mācību rezultāti:

1

Zināšanas

- Apgūt mediju radīšanas pamatprincipus, tostarp dažādus formātus un rīkus, kas pieejami satura radīšanai.
- Izprast ētiskos apsvērumus, kas saistīti ar mediju radīšanu, piemēram, autortiesības, reprezentāciju un mediju vēstījumu iespējamo ietekmi uz auditoriju.
- Apzināties auditorijas lomu mediju radīšanā, saprotot, kā dažādas demogrāfiskās grupas var atšķirīgi interpretēt vēstījumus.

3

Attieksme/vērtības

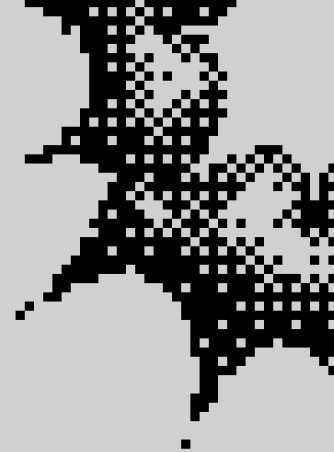
- Pieņemt radošuma un inovāciju domāšanas principus, atzīstot oriģinālu ideju un daudzveidīgu izpausmju vērtību plašsaziņas līdzekļos.
- Izkopt atbildības sajūtu attiecībā uz mediju vēstījumu ietekmi, izprotot iespējamās sekas, ko tās var radīt un izplatīt.
- Apņemties mūžizglītoties mediju radīšanā, pastāvīgi informējot par jaunām tehnoloģijām un tendencēm, kas var uzlabot kreatīvo izpausmi.

2

Prasmes

- Attīstīt tehniskās prasmes izmantot mediju producēšanas rīkus un programmatūru, kas ļauj radīt augstas kvalitātes saturu dažādās platformās.
- Pielietot radošo domāšanu, lai konceptuāli izstrādātu un attīstītu oriģinālus plašsaziņas līdzekļu projektus, kas efektīvi pauž iecerēto vēstījumu.
- Novērtēt mediju darbu efektivitāti, iegūstot atsauksmes un atspoguļojot auditorijas iesaistīšanos un reakciju.

RĪKOTIES ATBILDĪGI

Kompetence ir būtiska medijpratības izglītības sastāvdaļa, kura uzsver ētisku un atbildīgu iesaisti medijos. Šī kompetence izceļ izpratni par to, kā mūsu rīcība medijos ietekmē cilvēkus un sabiedrību, un mudina rīkoties ar godprātību, atbildību un cieņu mediju saskarsmē. Tas nozīmē rīkoties atbildīgi gan mediju patēriņā, gan radīšanā, saprotot mediju lietošanas ētiskās sekas. Šīs kompetences nozīmīgums ir spēja veicināt pozitīvus sociālos rezultātus, uzlabot sabiedrības uzticību un mazināt nepatiesas informācijas izplatīšanu.

1

Zināšanas

- Zināt ētiskos standartus un vadlīnijas, kas nosaka mediju ražošanu un patēriņu, ieskaitot jautājumus par autortiesībām, privātumu un reprezentāciju.
- Saprast, kādas sekas mediju rīcībai var būt uz indivīdiem un sabiedrību, ieskaitot dezinformācijas un kaitīga satura ietekmi.
- Atzīt medijpratības nozīmi atbildības un godprātības kultūras veicināšanā.

2

Prasmes

- Attīstīt spēju kritiski izvērtēt mediju vēstījumu un darbību ētiskās sekas, pieņemot pārdomātus lēmumus par to, ko dalīties un patērēt.
- Pielietot atbildīgas prakses mediju veidošanā, nodrošinot, ka saturs ir cieņpilns, precīzs un iekļaujošs.
- Iesaistīties konstruktīvā dialogā par mediju jautājumiem, veicinot izpratni un apziņu par ētiskajiem apsvērumiem mediju lietošanā.

3

Attieksme/vērtības

- Apņemties ievērot ētiskas mediju prakses, vienmēr izvirzot godīgumu un cieņu kā prioritāti visās mediju saskarsmēs.
- Attīstīt sociālās atbildības izjūtu, atzīstot mediju spēju ietekmēt sabiedrisko viedokli un sociālās normas.
- Pastāvīgi pārdomāt un mācīties par mediju ētiskajiem aspektiem, pielāgojot praksi jaunām problēmām un tehnoloģijām, kad tās parādās.

MEDIJU IETEKMES IZPRATNE

Kompetence ir būtiska medijpratības izglītības sastāvdaļa, uzsverot nepieciešamību atpazīt un analizēt veidus, kā mediju vēstījumi veido realitātes uztveri, pārliecības un ietekmē uzvedību, attieksmes un sabiedrības normas. Šī kompetence ir īpaši nozīmīga mūsdienu mediju piesātinātajā vidē, kur cilvēki pastāvīgi tiek pakļauti dažādiem mediju veidiem, kas var būtiski ietekmēt viņu izpratni par pasauli. Kompetences nozīme slēpjas spējā dot cilvēkiem iespēju orientēties sarežģītajos mediju vēstījumos, pieņemt pārdomātus lēmumus un kritiski iesaistīties informācijas, ar kuru viņi sastopas, izvērtēšanā. Mācību rezultāti:

1

Zināšanas

- Zināt dažādus mediju veidus un to konkrēto ietekmi uz sabiedrības uztveri un uzvedību, ieskaitot ziņas, reklāmu un izklaides medijus.
- Izprast paņēmienus un stratēģijas, ko izmanto mediju veidošanā, lai pārliecinātu un ietekmētu auditoriju, piemēram, emocionālos vēstījumus, stereotipus u.c..
- Atzīt sociālos, politiskos un ekonomiskos faktorus, kuri veido mediju vēstījumus un to izplatību.

3

Attieksme/vērtības

- Apņemties kritiski izvērtēt mediju vēstījumus un to nodomus, veicinot veselīgu skepsi pret mediju patēriņu.
- Attīstīt izpratni par atbildību, kas saistīta ar mediju lietošanu, un atzīt, kādas sekas var būt daloties un patērējot mediju saturu.
- Apņemties pastāvīgi mācīties par mediju ietekmi, regulāri sekojot līdzi jaunumiem mediju tehnoloģijās un to ietekmei uz sabiedrību.

2

Prasmes

- Attīstīt spēju kritiski novērtēt mediju vēstījumus, identificējot to pamatmotīvus un iespējamus aizspriedumus saturā.
- Analizēt, kā mediju attēlojums ietekmē sabiedrības attieksmi un uzvedību, īpaši saistībā ar rasu, dzimuma un identitātes jautājumiem.
- Pielietot kritiskās domāšanas prasmes, lai izvērtētu informācijas avotu ticamību un atšķirtu faktu ziņojumus no viedokļos balstīta satura.

IESAISTĪŠANĀS MEDIJU RADĪŠANĀ

Kompetence koncentrējas uz indivīdu spēju aktīvi iesaistīties medijos, pārejot no pasīva satura patēriņa uz aktīvu līdzdalību un ieguldījumu mediju telpā. Šīs kompetences nozīme ir spējā pārvērst cilvēkus no vienkāršiem mediju patērētājiem par aktīviem pilsoņiem, kuri veido un ietekmē mediju vidi. Iesaistoties mediju radīšanā, indivīdi var apstrīdēt dominējošās narratīvus, veicināt dažādas perspektīvas, dalīties idejās un sadarboties ar citiem, kā arī veicināt iekļaujošāku un pārstāvošāku mediju ekosistēmu. Mācību rezultāti:

1

Zināšanas

- Zināt dažādās platformas un kanālus, kuri mediju radīšanai, ieskaitot sociālos medijus, tiešsaistes forumus un kopienu medijus.
- Izprast ētiskos apsvērumus, kas saistīti ar mediju dalību, tostarp intelektuālā īpašuma tiesību respektēšanu, privātuma aizsardzību un izvairīšanos no kaitīga vai naidīga satura.
- Atzīt mediju radīšanas potenciālo ietekmi uz sabiedrisko diskursu un sociālajām pārmaiņām, kā arī atbildību, kas nāk līdzī ar iesaistīšanos mediju vidē.

2

Prasmes

- Attīstīt spēju efektīvi paust idejas un viedokļus, izmantojot dažādus mediju formātus, tostarp rakstītu, vizuālu un audio saturu.
- Iesaistīties konstruktīvā un cieņpilnā dialogā ar citiem, kuriem ir atšķirīgi uzskati, veicinot savstarpēju izpratni un mācīšanos.
- Veidot oriģinālu mediju saturu, kas atspoguļo personīgās vērtības, intereses un unikālo viedokli, tādējādi bagātinot mediju daudzveidību.

3

Attieksme/vērtības

- Apņemties apzināt aktīvas līdzdalības un pilsoniskās iesaistes attieksmi, atzīstot mediju spēku ietekmēt sociālās un politiskās pārmaiņas.
- Attīstīt atbildības un atgriezeniskās sajūtas izjūtu mediju radīšanā, ņemot vērā iespējamās sekas, ko rada jūsu rīcība un vārdi
- Apņemties pastāvīgi mācīties un attīstīties mediju dalībā, regulāri sekojot līdzī jaunajiem virzieniem, tehnoloģijām un labākajām praksēm, kas saistītas ar mediju lietošanu.

ATSKATS UZ MEDIJU LIETOŠANU.

Kompetence ir svarīga medijpratības izglītības daļa, kas palīdz cilvēkiem kritiski izvērtēt, kā viņi lieto medijus un kā tie ietekmē viņu domāšanu, uzvedību un uztveri. Šī kompetence veicina izpratni par sevi un kritisko domāšanu par to, kā mediji ietekmē mūsu pieredzi. Tā ļauj attīstīt cilvēkus, kuri spēj apzināti un atbildīgi lietot medijus. Mācību rezultāti:

1

Zināšanas

- Zināt dažādus mediju veidus un to iespējamās sekas uz cilvēkiem un sabiedrību, ieskaitot sociālo mediju, ziņu un izklaides ietekmi.
- Izprast psiholoģiskos un sociālos faktorus, kas ietekmē mediju lietošanu, tostarp identitātes, kultūras un personisko interešu lomu.
- Atzīt medijpratības nozīmi, lai veicinātu kritisku attieksmi un samazinātu riskus, kas saistīti ar mediju lietošanu, piemēram, dezinformāciju un negatīviem stereotipiem.

2

Prasmes

- Attīstīt spēju kritiski izvērtēt savus mediju lietošanas paradumus, pārdomājot patērēto saturu un tā emocionālo un kognitīvo ietekmi.
- Analizēt medijos sniegtos vēstījumus un stāstījumus, identificējot aizspriedumus, stereotipus un pamatmotīvus.
- Pielietot pārdomāšanas prakses, piemēram, refleksijas vai diskusijas, lai izteiktu savas domas un sajūtas par mediju pieredzēm, veicinot dziļāku izpratni un iesaisti.

3

Attieksme/vērtības

- Pieņemt kritiskas pārdomāšanas pieeju, novērtējot, cik svarīgi ir jautāt un izvērtēt mediju vēstījumus, nevis tos pasīvi pieņemt.
- Attīstīt atbildības sajūtu par mediju patēriņu, apzinoties, kā personiskās izvēles ietekmē ne tikai sevi, bet arī plašāku sabiedrību.
- Apņemties pastāvīgi domāt un mācīties par mediju lietošanu, pielāgojot patēriņa ieradumus, kad parādās jauna informācija un skatījumi.

ORIENTĒŠANĀS MEDIJU TEHNOLOĢIJĀS

Kompetence ir vērsta uz to, lai sniegtu cilvēkiem nepieciešamās zināšanas un prasmes, lai tie varētu efektīvi izmantot dažādas mediju tehnoloģijas. Šī kompetence ir ļoti svarīga mūsdienu digitālajā vidē, kur pieejamas daudzas mediju platformas un rīki saziņai, informācijas apmaiņai un izklaidei. Šīs kompetences nozīme slēpjas spējā dot cilvēkiem pārlicību orientēties digitālajā pasaulē, izmantojot mediju tehnoloģijas, lai uzlabotu saziņu, sadarbību un radošumu, kā arī pielāgoties jaunajiem rīkiem, kad tie parādās. Apgūstot ar šo kompetenci saistītās prasmes, cilvēki var aktīvi piedalīties digitālajā vidē, piekļūstot informācijai, izsakot idejas un iesaistoties nozīmīgās sarunās ar citiem. Mācību rezultāti:

1

Zināšanas

- Zināt mediju tehnoloģiju darbības pamatprincipus, tostarp pamatā esošās tehniskās, programmatūras sastāvdaļas.
- Izprast dažādu mediju tehnoloģiju potenciālās priekšrocības un ierobežojumus, ņemot vērā tādus faktorus kā pieejamība, drošība un privātums.
- Atzīt ētiskos apsvērumus, kas saistīti ar mediju tehnoloģiju lietošanu, piemēram, intelektuālā īpašuma tiesību respektēšanu un atbilstošas uzvedības nodrošināšanu tiešsaistē.

2

Prasmes

- Attīstīt prasmes lietot dažādas mediju platformas un rīkus, tostarp sociālos medijus, saturs pārvaldības sistēmas un multimediju rediģēšanas programmatūru.
- Pielietot problēmu risināšanas prasmes, lai novērstu izplatītas tehniskas problēmas, kas saistītas ar mediju tehnoloģijām, piemēram, savienojamības problēmas vai programmatūras kļūmes.
- Ātri pielāgoties jaunām mediju tehnoloģijām, pierādot spēju mācīties un pielietot jaunas prasmes pēc vajadzības.

3

Attieksme/vērtības

- Pieņemt izaugsmes attieksmi pret mediju tehnoloģijām, raugoties uz tām kā uz mācīšanās, radošuma un personīgās attīstības rīkiem, nevis kā uz šķēršļiem.
- Attīstīt ziņkāri un vēlmi pētniecībā, aktīvi meklējot iespējas mācīties par jaunām mediju tehnoloģijām un eksperimentēt ar tām.
- Apņemties izmantot mediju tehnoloģijas atbildīgi un ētiski, ņemot vērā to potenciālo ietekmi uz sevi un citiem.

MEDIJPRATĪBAS VEICINĀŠANA

Kompetence ir vērsta uz apziņas un izpratnes veicināšanu par mediju pratības principiem individuālā un kopienu līmenī. Šī kompetence veicina mediju pratības zināšanu izplatīšanu, dodot cilvēkiem iespēju kritiski iesaistīties mediju saturā un aktīvi piedalīties mediju vidē. Šīs kompetences nozīme ir tās potenciālā ietekme uz medijpratīgas sabiedrības veidošanu, kas spēj kritiski izvērtēt informāciju, mazināt uzņēmību pret nepatiesu informāciju un veicināt demokrātisku līdzdalību. Mācību rezultāti:

1

Zināšanas

- Zināt pamata jēdzienus un principus mediju pratībā, tostarp spēju piekļūt, analizēt, novērtēt, veidot un rīkoties ar medijiem.
- Izprast mediju pratības lomu kritiskās domāšanas prasmju uzlabošanā un informētas pilsonības veicināšanā demokrātiskā sabiedrībā.
- Atzīt dažādas pieejamās mediju platformas un tehnoloģijas, kā arī to ietekmi uz sabiedrisko uztveri un uzvedību.

3

Attieksme/vērtības

- Pieņemt apņemšanos mācīties par mediju pratību visu mūžu, saprotot, ka tā mainās un ir svarīgi pielāgoties jaunajiem medijiem.
- Attīstīt sociālās atbildības sajūtu attiecībā uz mediju pratības zināšanu izplatīšanu, izprotot tās ietekmi uz individuālo un kopienu spēcīgāšanu.
- Apņemties veicināt iekļaujošas mediju pratības prakses, kas respektē dažādus skatījumus un veicina taisnīgumu mediju pieejamībā un pārstāvniecībā.

2

Prasmes

- Attīstīt spēju izstrādāt un īstenot efektīvas mediju pratības programmas un darbnīcas, kas pielāgotas dažādām auditorijām, tostarp bērniem, jauniešiem un pieaugušajiem.
- Pielietot komunikācijas un aizstāvības prasmes, lai veicinātu mediju pratības iniciatīvas kopienās, skolās un politikas veidošanas institūcijās.
- Iesaistīties sadarbības pasākumos ar ieinteresētajām pusēm, piemēram, izglītības speciālistiem, mediju profesionāļiem un kopienu organizācijām, lai uzlabotu mediju pratības resursus un sasniedzamību.

APMĀCĪBU METODOLOĢIJA

Pieaugušo izglītotājiem ir nepieciešama īpašas apmācības, resursi un mācību metodes, lai efektīvi sniegtu mediju un digitālās pratības izglītību senioriem, kuriem ir unikālas mācīšanās vajadzības un izaicinājumi.

Pieredzē balstīta mācību pieeja

Pieredzē balstīta mācīšanās apvieno dažādas metodes (piemēram, projektus, problēmu risināšanu un sabiedrisko iesaisti), lai to visu apgūtu caur praktisku pieredzi.

Principi

Efektīva tehnoloģiju mācīšana senioriem prasa individuālu pieeju, skaidrus skaidrojumus, regulāru atgriezenisko saiti un pacietību.

Apvienojot šos elementus ar vizuāliem palīglīdzekļiem un uzmundrinājumiem, vecāka gadagājuma cilvēki var pārlicinoši orientēties digitālajā pasaulē.

Novērtējums

Mediju un informācijpratības prasmju novērtēšana palīdz izsekot līdz mācīšanās progresam, uzlabot mācīšanas procesu un novērtēt programmas panākumus.

PIEREDZĒ BALSTĪTA MĀCĪBU PIEEJA

Pieredzē balstīta mācīšanās, ko ievieša Džons Djūijs, ir pedagoģiskā pieeja, kas uzsver aktīvu mācīšanos caur reālās dzīves pieredzi. Šī pieeja balstās uz uzskatu, ka mācoties, cilvēki labāk saprot teoriju, ja to pielieto praktiskās situācijās. Kolba četrposmu modelis (konkrēta pieredze, pārdomas, abstrakta konceptualizācija, aktīva eksperimentēšana) nodrošina ietvaru šim procesam.

Pieredzē balstītu mācīšanos izmanto dažādas metodes, piemēram, uz projektiem balstītu mācīšanos, problēmu risināšanu, sabiedrisko iesaisti un simulācijas. Šīs metodes veicina aktīvu līdzdalību, kritisko domāšanu un problēmu risināšanu reālajā dzīvē. Izmantojot šīs metodes, skolotāji var radīt saistošu un efektīvu mācību pieredzi, kas palīdz skolēniem attīstīt svarīgas prasmes mūsdienu pasaulē.

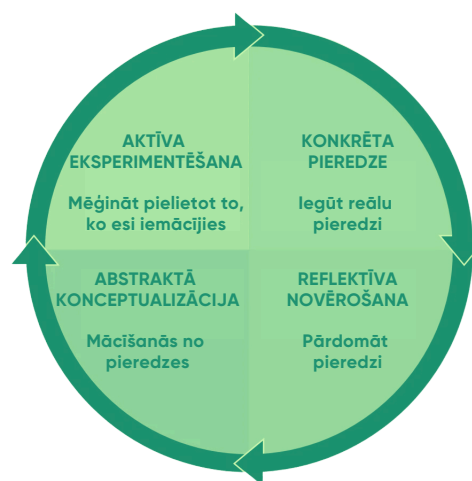
Piemēram, uz projektiem balstīta mācīšanās ietver skolēnu darbu pie reālās dzīves projektiem, kuros viņiem jāveic izpēte, jāsadarbomas un jārisina problēmas. Šī pieeja palīdz skolēniem uzņemt atbildību par savu mācīšanos, kā arī attīstīt kritiskās domāšanas un problēmu risināšanas prasmes. Līdzīgi, problēmu risināšanas pieeja sniedz skolēniem reālās dzīves situācijas, kuras viņiem jāatrisina, izmantojot izpēti un sadarbību, tā veicinot zināšanu pielietošanu un domāšanas attīstību.

Sabiedriskā mācīšanās iesaistoties apvieno akadēmiskās studijas ar sabiedrisko iesaisti. Piedaloties sabiedrisko darbu projektos, skolēni var izmantot savas zināšanas un prasmes, lai risinātu reālās dzīves problēmas.

Šī pieeja arī palīdz skolēniem attīstīt pilsonisko atbildību un empātiju.

Simulācijas nodrošina drošu un kontrolētu vidi, kurā skolēni var praktizēt prasmes un izpētīt reālās dzīves scenārijus. Piedaloties simulācijās, skolēni attīsta problēmu risināšanas, lēmumu pieņemšanas un komunikācijas prasmes.

Noslēgumā, pieredzes mācīšanās piedāvā visaptverošu un efektīvu pieeju izglītībai. Iekļaujot dažādas metodes, skolotāji var radīt saistošu un jēgpilnu mācību pieredzi, kas palīdz skolēniem attīstīt būtiskas prasmes mūsdienu pasaulē.

Kolba Četras Mācīšanās Fāzes /
Pieredzes - Mācīšanās Cikls

GALVENĀS PIEEJAS

Interaktīvas lekcijas

Interaktīvas lekcijas apvieno tradicionālu mācīšanu ar aktīvu mācīšanos. Iekļaujot diskusijas, grupu darbu un tehnoloģijas, tās veicina studentu iesaisti, kritisko domāšanu un zināšanu saglabāšanu. Šī pieeja ir īpaši efektīva mediju pratības izglītībā, kur kritiskā analīze ir būtiska.

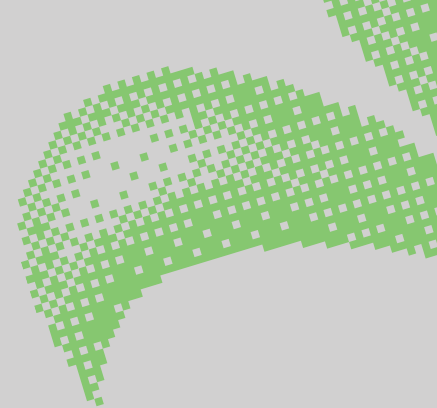
Praktiskas aktivitātes

Praktiskas aktivitātes ir būtiskas efektīvam mācīšanās procesam. Darot, izglītojamie labāk apgūst jēdzienus, attīsta prasmes un efektīvāk saglabā informāciju. Šīs aktivitātes stimulē reālās dzīves situācijas, veicinot kritisko domāšanu un problēmu risināšanu.

Gadījumu izpēte

Gadījumu pētījumi piedāvā reālas dzīves scenārijus, lai tie uzlabotu mācīšanos. Analizējot sarežģītas situācijas, studenti attīsta kritisko domāšanu, problēmu risināšanu un lēmumu pieņemšanas prasmes. Šī metode veicina aktīvu mācīšanos un veido tiltu starp teoriju un praksi.

INTERAKTĪVĀS LEKCIJAS

Interaktīvās lekcijas apvieno tradicionālās lekcijas ar interaktīviem elementiem, piemēram, jautājumu un atbilžu sesijām, diskusijām un darbnīcām.

Šī pieeja ļauj studentiem aktīvi piedalīties, izmantojot diskusijas, aptaujas, grupu darbu un multimediju. Tas uzlabo izpratni, veicina kritisko domāšanu un mudina uz sadarbību. Pētījumi rāda, ka aktīva iesaistīšanās uzlabo informācijas saglabāšanu un izmantošanu. Piemēram, Princes (2004) pētījums atklāja, ka aktīvās mācīšanās stratēģijas palielina studentu sasniegumus un apmierinātību. Tehnikas, piemēram, "domā-pāro un dalies" un auditorijas atbildes sistēmas, pārvērš pasīvo mācīšanos par interaktīvu pieredzi.

Mediju un digitālās prasmes izglītībā interaktīvās lekcijas ir īpaši efektīvas. Tās palīdz studentiem analizēt un kritiski vērtēt mediju ziņojumus, attīstot būtiskas analītiskās prasmes. Aufderheide (1993) uzsver, ka mediju prasme ietver ne tikai piekļuvi informācijai, bet arī kritisku iesaisti tajā. Interaktīvās lekcijas veicina šo pārdomu procesu.

Kopumā interaktīvās lekcijas uzlabo iesaisti, kritisko domāšanu un medijprasmes, radot efektīvāku mācību vidi, lai spētu orientēties mūsdienu mediju ainavā.

PRAKTISKAS AKTIVITĀTES

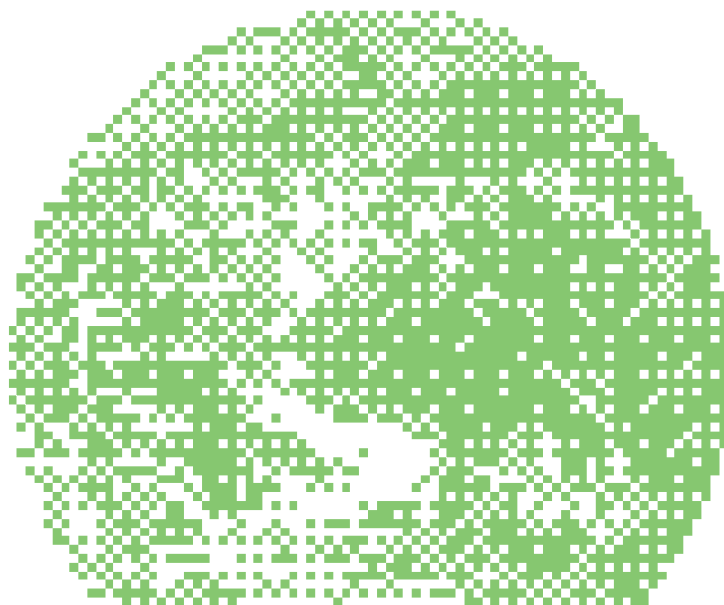
Praktiskas aktivitātes ir būtiska pieredzes mācīšanās sastāvdaļa, kas akcentē tiešu iesaisti un zināšanu praktisku pielietojumu. Šī apmācību metode ļauj izglītojamiem aktīvi piedalīties uzdevumos un situācijās, kas atspoguļo reālo pasauli, veicinot dziļāku jēdzienu izpratni un svarīgu prasmju attīstību.

Praktiskās aktivitātes ietver izglītojamo tiešu darbību ar materiāliem, instrumentiem vai iekārtām, lai sasniegtu konkrētus mācību mērķus. Šīs aktivitātes var izpausties dažādās formās, piemēram, eksperimentu veikšanā, simulācijās, lomu spēlēs un projektos. Piedaloties praktiskos uzdevumos, izglītojamie var piemērot teorētiskos jēdzienus reālās situācijās, reflektējot par savu pieredzi un veidojot zināšanas, darot.

Praktisko aktivitāšu nozīme izglītībā ir labi dokumentēta. Saskaņā ar Mācīšanās piramīdu izglītojami saglabā 75% informācijas, kad piedalās praktiskās mācībās, salīdzinot ar tikai 5% saglabāšanu, kad mācās, klausoties lekcijas (Lalley & Miller, 2007). Šis atklājums uzsver praktisko aktivitāšu efektivitāti zināšanu saglabāšanā un pielietošanā.

Turklāt praktiskās aktivitātes ir saskaņotas ar Kolba pieredzes mācīšanās teoriju (Kolb, 1984). Iesaistoties praktiskos uzdevumos, izglītojamie var virzīties cauri šim ciklam, iegūstot praktiskas prasmes un dziļāku izpratni par mācāmo tēmu.

Kopsavilkumā, praktiskas aktivitātes ir jaudīga apmācību metode, kas veicina aktīvu iesaisti, reālu pielietojumu, sadarbību, pārdomāšanu un pielāgošanos. Iekļaujot praktiskas pieredzes izglītības praksē, skolotāji var radīt dinamiskas mācību vides, kas ļauj mācībniekiem attīstīt būtiskas prasmes un kompetences, kas nepieciešamas mūsdienu pasaulē.

GADĪJUMU IZPĒTE

Gadījumu izpēte ir plaši atzīta izglītības metode, kas ietver dziļu reālās dzīves situāciju analīzi, lai veicinātu mācīšanos. Šī pieeja ļauj studentiem pielietot teorētiskās zināšanas praktiskos problēmu risinājumos, attīstot kritisko domāšanu, problēmu risināšanas prasmes un sadarbību. Iesaistoties gadījumu izpētē, izglītojamie spēj analizēt sarežģītas problēmas, apsvērt dažādas perspektīvas un izstrādāt risinājumus, balstoties uz pierādījumiem un argumentāciju.

Gadījumu izpēte tiek definēta kā detalizēta konkrētas situācijas, notikuma vai fenomena izpēte, bieži vien balstīta reālās pasaules kontekstos. Saskaņā ar Yin (2018), gadījumu izpētes ir vērtīga pētījumu metode, kas ļauj izpētīt sarežģītus sociālos fenomenus to dabiskajā vidē. Izglītības jomā gadījumu izpētes parasti piedāvā scenārijus, kas prasa studentiem analizēt situāciju, identificēt izaicinājumus un piedāvāt risinājumus. Šī metode veicina aktīvu līdzdalību un iesaisti, mudinot studentus no pasīvās informācijas uzsūkšanas pāriet uz aktīvu zināšanu veidošanu (Giddens, 1984).

Gadījumu izpētes izmantošanai izglītībā ir bagāta vēsture, īpaši tādās jomās kā biznesa, tiesības un medicīna, kur reālās dzīves piemēri ir būtiski praktisko prasmju attīstīšanai. Kā norādījuši Hamels, Dufors un Fortins (1993), gadījumu izpētes sniedz izglītojamiem iespēju piedalīties problēmu risināšanas un lēmumu pieņemšanas procesos, uzlabojot viņu analītiskās spējas un izpratni par sarežģītām problēmām.

Kopsavilkumā, gadījumu izpēte ir efektīva mācību metode, kas uzlabo mācīšanās procesu, nodrošinot reālas pasaules kontekstu, veicinot kritisko domāšanu, stimulējot sadarbību un sekmējot pārdomāšanu. Iekļaujot gadījumu izpēti izglītības praksē, pedagogi var apgādāt izglītojamos ar prasmēm, kas nepieciešamas, lai veiksmīgi risinātu sarežģītus izaicinājumus un pieņemtu pamatotus lēmumus gan personīgajā, gan profesionālajā dzīvē.

PRINCIPI

Tā kā seniori arvien vairāk iesaistās tehnoloģijās, ir svarīgi ieviest efektīvas mācīšanas metodes, kas atbilst viņu unikālajām mācīšanās vajadzībām. Noteiktu principu ievērošana var būtiski uzlabot mācīšanās pieredzi un nodrošināt veiksmīgus rezultātus. Turpmāk ir izklāstīti galvenie principi, kas atvieglos šīs pielāgotās metodoloģijas efektīvu īstenošanu.

Viens pret vienu apmācība:

Novērtējiet individuālās mācīšanās līmeņus un pielāgojiet saturu atbilstoši.

Vienkāršas un skaidras instrukcijas:

Izmantojiet vienkāršu valodu un izvairieties no tehniskajiem terminiem.

Regulāra atgriezeniskā saite un pielāgošana:

Meklējiet atgriezenisko saiti, lai saprastu viņu grūtības un vēlmes. Pielāgojiet mācību metodes, pamatojoties uz viņu atbildēm un progresu.

Atkārtošana un nostiprināšana:

Atkārtojiet galvenās idejas regulāri, lai nostiprinātu apgūšanu. Nodrošiniet kopsavilkuma lapas un viegli izsekojamus ceļvežus atsaucēm.

Vizuālie un audio palīg līdzekļi:

Izmantojiet diagrammas, ekrānu uzņēmumus un video, lai ilustrētu svarīgākos punktus. Piedāvājiet audio risinājumus tiem, kuriem ir redzes traucējumi.

Atbalsts un pacietība:

Veiciniet pozitīvu un iekļaujošu mācību vidi. Esiet pacietīgi un sviniet mazus sasniegumus, lai veidotu pārliecību.

Mācot senioriem holistiskās mediju un informācijas prasmes, izmantojot pielāgotas, atbalstošas un sadarbīgas metodes, viņi iegūst spēju droši un ar pārliecību orientēties digitālajā pasaulē. Apvienojot šīs prasmes un metodes, seniori var kļūt kompetentāki un pārliecinātāki par mediju un informācijas tehnoloģiju izmantošanu. Tas ne tikai uzlabo viņu patstāvību, bet arī veicina aktīvu iesaisti mūsdienu sabiedrībā.

NOVĒRTĒŠANA

Izglītojamo novērtēšana mediju un informācijas prasības (MIL) prasmju programmās ir svarīga vairāku iemeslu dēļ:

- kritiskās domāšanas veicināšana,
- mācīšanās vajadzību un progresu noteikšana,
- noturības veidošana pret dezinformāciju,
- mūžizglītības atbalstīšana,
- izglītības politiku informēšana.

Novērtēšana arī kalpo, lai uzraudzītu un izvērtētu MIL prasmju apmācītāju kapacitāti. Apkopotie dati par programmas ieviešanu un tās ietekmi ļauj nepārtraukti attīstīt mācību programmu un nodrošināt tās efektīvu īstenošanu dažādās nozarēs, garantējot, ka prasmes ir atbilstošas, pieejamas un ilgtspējīgas visiem izglītojamiem.

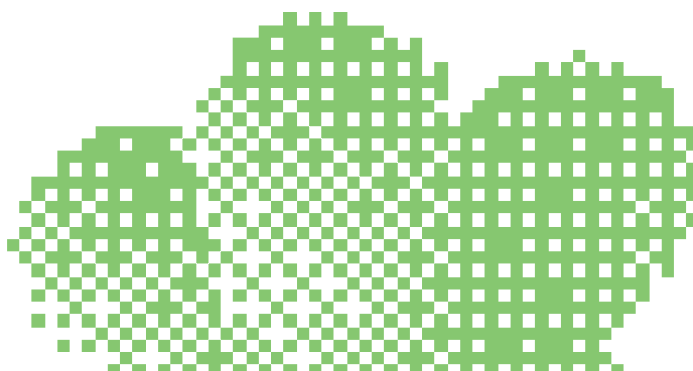
Kvantitatīvās novērtēšanas metodes:

- Īsie testi, praktiskie testi: izmēra kompetenci un pamata izpratni par galvenajiem jēdzieniem. Izmanto praktiskus uzdevumus, lai novērtētu prasmju apguvi reālās situācijās.
- Tehnoloģiju simulācijas: Izmanto simulētas vides, lai pārbaudītu specifiskas prasmes kontrolētā vidē.

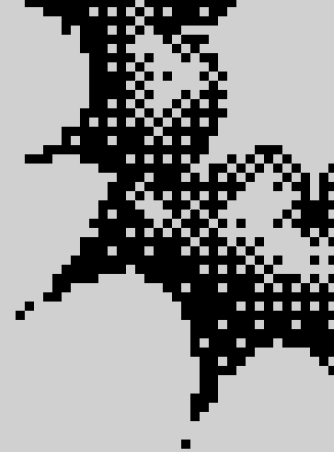
Kvalitatīvās novērtēšanas metodes:

- Atsauksmju sesijas / anketas: Iegūstiet dalībnieku viedokļus par programmu un viņu mācību pieredzi, apspriediet progresu un risiniet grūtības.
- Portfolio: Dokumentējiet dalībnieku progresu un sasniegumus laika gaitā.
- Intervijas un diskusijas: Veiciet individuālas vai mazo grupu intervijas, lai iegūtu dziļāku izpratni par dalībnieku izpratni un pieredzi.

Šie novērtējumi palīdz dalībniekiem efektīvi un atbildīgi orientēties mediju vidē.

VADLĪNIJAS PAR PĀRNESAMĪBAS POTENCIĀLU

Vadlīnijas par pārnesamības potenciālu ir būtiskas, lai veiksmīgi pielāgotu un īstenotu praksi dažādās vidēs. Tās palīdz nodrošināt, ka iniciatīvas tiek efektīvi pielāgotas vietējām vajadzībām, vienlaikus saglabājot būtiskus elementus, kas veicina to panākumus.

Identificēt sākotnējās prasmes

- Pārskatīt esošās mediju un informācijas pratības (MIL) ietvarstruktūras un politikas dokumentus nacionālā, reģionālā un globālā līmenī, lai identificētu attiecīgās pārnesamās prasmes.
- Veikt konsultācijas ar ieinteresētajām pusēm katrā mērķa sektorā, piemēram, profesionālās izglītības un apmācību iestādēm, izglītības sniedzējiem un vietējām varas iestādēm, lai apstiprinātu identificētās prasmes un nodrošinātu to atbilstību vietējai situācijai.
- Identificēt vajadzības: veikt aptaujas vai fokusgrupas, lai izprastu konkrētās mediju un informācijas pratības vajadzības mērķa grupai.

Izvēlēties pamata prasmes

- Izvēlieties dažas galvenās mediju un informācijas pratības prasmes, kas ir svarīgas un apvieno kognitīvās, sociālās un emocionālās prasmes.
- Iesaistiet visus nozares pārstāvjus, lai nodrošinātu, ka izvēlētās prasmes ir piemērotas un ņem vērā pieaugušo mācību vajadzības un pedagogu viedokļus.

3

Izstrādājiet mācību programmu

- Moduļu izstrāde: Izveidojiet moduļus katrai kompetenču jomai. Katram modulim jāietver mācību materiāli (instrukcijas, praktiski piemēri un gadījumu izpētes), mācību aktivitātes un novērtējumi.
- Resursu izstrāde: Izveidojiet viegli saprotamus ceļvežus, video pamācības, interaktīvus e-mācību moduļus un infografikas, kas pielāgotas senioriem.

4

Atbalsts un resursi

- Sociālais atbalsts ir ļoti svarīgs veiksmīgai īstenošanai.
- Kopienas veidošana: Izveidojiet tiešsaistes forumus vai vietējos klubus, kur izglītojamie un apmācītāji var dalīties pieredzē un palīdzēt viens otram.
- Partnerības: Sadarbojieties ar vietējām organizācijām, tehnoloģiju uzņēmumiem un izglītības iestādēm, lai nodrošinātu resursus un ekspertīzi.

5

Identificējiet sākotnējās prasmes

Profesionālās izglītības iestādes:

- Izstrādājiet mācību standartus: Izveidojiet mācību standartus un programmu plānus katrai MIL prasmju grupai, kas atbilst dažādiem vecuma posmiem.
- Pielietojiet mācību metodes: Izmantojiet uz izglītojamiem vērsta orientētas metodes un kompetenču bāzes plānus, lai mācītu MIL prasmes.
- Izstrādājiet vērtējumus: Izveidojiet novērtēšanas rīkus, kas atbilst identificētajām MIL prasmēm.

Izglītības sniedzēji:

- Integrējiet MIL prasmes: Iekļaujiet galvenās MIL prasmes esošajos mācību plānos pieaugušajiem.
- Rīkojiet darbnīcas: Organizējiet darbnīcas skolotājiem, lai attīstītu viņu MIL prasmes.
- Izmantojiet interaktīvos rīkus: Ieviesiet interaktīvos mācību rīkus, piemēram, MIL prasmju lietotni un galda spēli.

Vietējās varas iestādes:

- Saskaņojiet politiku: Pielāgojiet esošās politikas identificētajām MIL prasmēm.
- Pievienojiet resursus: Piešķiriet resursus, ņemot vērā prioritātes un trūkumus MIL prasmēs.
- Iesaistiet vietējās kopienas: Sadarbojieties ar kopienām, lai veicinātu MIL prasmju nozīmi.

6

Uzraudzība un izvērtēšana

- Vākt datus: Savāciet datus par MIL prasmju ceļveža ieviešanu un ietekmi katrā nozarē.
- Nepārtraukta uzlabošana: Izmantojiet šos datus, lai pastāvīgi uzlabotu saturu un tā īstenošanu.
- Regulāra izvērtēšana: Veiciet regulāras izvērtēšanas, lai novērtētu ceļveža efektivitāti un dalībnieku progresu.
- Atsauksmju mehānismi: Vāciet dalībnieku atsauksmes, lai nepārtraukti uzlabotu programmu.

7

Ieviest iekļaujoši un pieejami

- Pārliecinieties, ka visi materiāli un aktivitātes ir pielāgojamas dažādiem mācīšanās stiliem un spējām.
- Ieviesiet iekļaujošas prakses, lai nodrošinātu, ka visiem izglītojamiem ir vienlīdzīga piekļuve mediju un informācijas prasmēm.
- Pārliecinieties, ka materiāli ir pieejami cilvēkiem ar redzes, dzirdes vai kognitīvām grūtībām. Izmantojiet lielus fontus, skaidru audio un vienkāršu valodu.

8

Papildu apsvērumi

- Elastība: Piedāvājiet dažādus mācību formātus, lai apmierinātu dažādas intereses.
- Relevance: Saistiet mācības ar dalībnieku reālās dzīves pieredzēm un vajadzībām.
- Nepārtraukta mācīšanās: Veiciniet pastāvīgu prasmju attīstību, sniedzot papildu resursus un atbalstu.
- Pastāvīga uzlabošana: Regulāri atjauniniet saturu un metodes, ņemot vērā tehnoloģiju attīstību un dalībnieku atsauksmes.
- Informēšanas kampaņas: Izmantojiet sociālos medijus, kopienas izdevumus un vietējos medijus, lai popularizētu programmu.
- Stimuli: Piedāvājiet sertifikātus par moduļu pabeigšanu, lai motivētu dalību.

Ievērojot šos ieteikumus, MIL prasmju ceļvedi var veiksmīgi pielāgot un īstenot dažādās nozarēs, nodrošinot, ka svarīgās MIL prasmes tiek attīstītas iekļaujoši, pieejami un ilgtspējīgi. Organizācijas un kopienas var gūt labumu no pārbaudītām praksēm, lai uzlabotu savu efektivitāti un veicināt plašāku zināšanu apmaiņu un sadarbību.

NOZĪME UN SAGAIĀMIE REZULTĀTI

MILSkills projekts piedāvā vairākas stratēģijas, lai pārvarētu atpazītās barjeras digitālās prasmes apgūvē:

- Izstrādāt un ieviest MIL programmas, kas pielāgotas vecāka gadagājuma cilvēkiem, lai veicinātu viņu spēju izmantot mediju un informācijas resursus.
- Uzlabot pieaugušo izglītotāju prasmes, izmantojot rīkus un metodes, piemēram, MIL prasmju komplektu, kas palīdzēs efektīvāk mācīt šīs prasmes.
- Veicināt atbildīgu un ētisku digitālo iesaisti, palīdzot dalībniekiem saprast digitālās vides iespējas un riskus.
- Palielināt piekļuvi digitālajām tehnoloģijām un apmācību programmām, lai nodrošinātu, ka ikviens var izmantot šos resursus.

Balstoties uz MIL prasmju kompetenču ceļveža atzītajām svarīgajām prasmēm, WP3 aktivitātes koncentrēsies uz jaunu apmācību darba grāmatu un materiālu izstrādi. Šie materiāli būs paredzēti, lai palīdzētu senioriem un pieaugušo izglītotājiem attīstīt nepieciešamās mediju un informācijas prasmes, kas nepieciešamas digitālās transformācijas nodrošināšanai. Tas ietver arī digitālo gatavību, izturību un spēju attīstīšanu, kā arī mūžizglītības un aktīvas novecošanas veicināšanu. Apmācību darba grāmata izmantos kombinētu pieeju, apvienojot klātienē mācības un tiešsaistes resursus,

tādējādi nodrošinot elastību mācību procesā. Precīzu kursa struktūru noteiks pēc pētniecības pabeigšanas un apgūstamo prasmju saskaņošanas. Apmācību materiāli būs pilnībā pieejami visās partneru valodās, ļaujot katram dalībniekam patstāvīgi īstenot apmācības visā Eiropā un ārpus tās.

Projektu partneri nodrošinās, ka apmācību kursa izstrādē tiks ievēroti šādi principi:

- Elastīgums: Kurss būs pielāgojams dažādām mācību vajadzībām.
- Ilgtermiņš: Tas būs daudzpakāpju un plānots ilgākam laikam.
- Inovatīvas mācību metodes: Daļa kursa tiks īstenota klātienē pasniedzēja vadībā, lai nodrošinātu efektīvas darbnīcas, gadījumu izpēti un sadarbības darbu. Turklāt kurss būs pieejams arī tiešsaistē, izmantojot projekta eLearning platformu, kas ļaus dalībniekiem mācīties elastīgāk un atbilstoši savām vajadzībām.

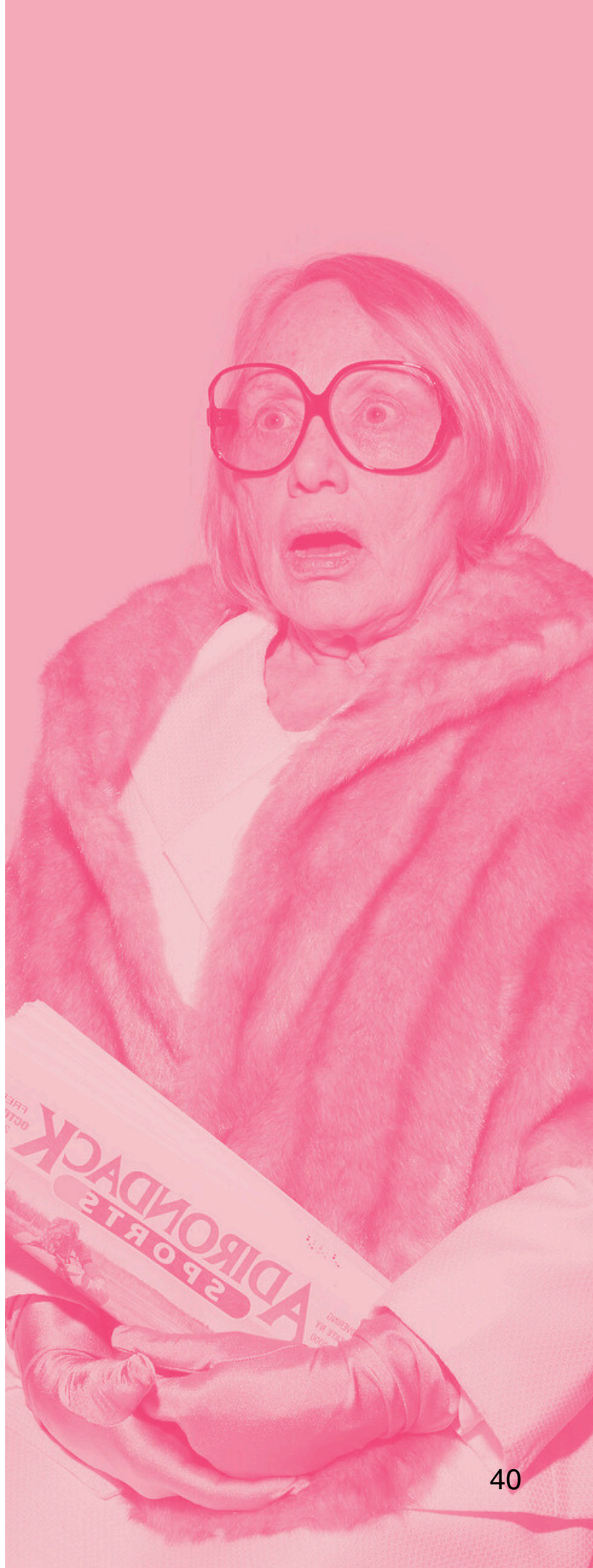
Pēc Apmācību darba grāmatas un materiālu izstrādes sāksies eksperimentēšanas fāze, kurā notiks pilotprojekti visās partneru valstīs. Tajā piedalīsies vismaz 200 senioru un 80 pieaugušo izglītotāju, kuri mācīsies tiešsaistē. Izglītotāji darbosies kā tiešsaistes treneri, palīdzot dalībniekiem orientēties kursā, sniedzot skaidrojumus par gaidāmajiem uzdevumiem un atbalstot viņus, lai saglabātu mācību procesu.

WP4 aktivitātes radīs divus konkrētus rezultātus:

1. MIL prasmju eLearning platforma sastāvēs no šādām daļām:

- Projekta joma: Šeit būs pamata informācija par projekta mērķiem, aktivitātēm un partnerattiecībām, kā arī reģistrācijas forma kursam.
- Iekšējā zona: Atvērta eLearning platforma, kura būs pieejama pēc reģistrācijas. Reģistrācija prasīs pamatinformāciju par lietotāju. Tiešsaistes kursi: partneru izstrādātie materiāli būs pieejami angļu valodā un sešās partneru valodās.
- Treniņa modulis: Atbalsta lietotāju testēšanu un vērtēšanu, kā arī progresu atkarībā no iegūtajiem testu rezultātiem. Modulis ļaus lietotājiem atkārtoti kārtot testus, lai sasniegtu labākus rezultātus.
- E-bibliotēka: Visi projekta rezultāti un citi noderīgi materiāli un resursi (piemēram, saites uz ieteicamām grāmatām un iedvesmojošiem video) būs pieejami platformā.
- Forums: Lietotāji varēs tieši sazināties ar citiem.
- Ziņojumu modulis:
 - Atsevišķa analītikas datu bāze veikspējas pārvaldībai.
 - Automātiska panelu un ziņojumu piegāde un glabāšana.

2. MIL prasmju digitālā galda spēle
Projekta spēle būs digitāla versija tradicionālajai kārtu spēlei, kas ļaus līdz sešiem spēlētājiem sacensties savā starpā. Spēles formāts atgādinās klasisko "trivial pursuit" spēli, kurā spēlētāji met kauliņu, atbild uz jautājumiem un pieņem lēmumus, kas saistīti ar mediju un informācijas prasmju attīstību. Spēles saturs ļaus spēlētājiem pavadīt 30 minūtes spēlē un digitāli progresēt caur prasmju apguves posmiem, izmantojot aizraujošus un interaktīvus jautājumus.

WP5 aktivitātes izstrādās MIL prasmju rīku komplektu pieaugušo izglītotājiem, izglītības organizācijām, ekspertiem un politikas veidotājiem. Šajā komplektā būs praktiska informācija un stundu plāni, kā izmantot MIL prasmes izglītībā, kā arī papildu resursi un rīki, lai palīdzētu izglītojamiem attīstīt mediju un informācijas prasmes. Tas ļaus viņiem labāk orientēties mūsdienu mediju vidē un cīnīties pret viltus ziņām. Stundu plāni atbalstīs pieaugušo izglītotājus, lai viņi varētu veidot interesantas un efektīvas nodarbības, kas atbilst izglītojamo vajadzībām. Tas palīdzēs izglītojamiem attīstīt nepieciešamās prasmes, lai droši izmantotu digitālo vidi. Rīku komplekts tiks izveidots 24. mēnesī un būs bez maksas pieejams projekta tīmekļa vietnē un eLearning platformā angļu valodā.

Turklāt, WP5 veicinās MIL prasmju projekta rezultātu pārnesamību. Tas tiks panākts ar apziņas veicināšanas kampaņām katrā partneru valstī. Kampaņas notiks kā pasākumi, kuru mērķis būs iepazīstināt mērķgrupas ar MIL rezultātiem. Galvenais mērķis būs prezentēt projekta rezultātus un saņemt atsauksmes no pasākuma dalībniekiem. Dalībniekiem tiks piedāvātas anketas, lai novērtētu pasākuma efektivitāti un sniegtu atsauksmes par projekta rezultātiem.

SECINĀJUMI

MILSkills projekta galvenais mērķis ir palīdzēt Eiropas politikas veidotājiem izstrādāt efektīvas politikas, lai uzlabotu mediju un informācijas prasības senioriem un pieaugušo izglītotājiem. Tas veicina digitālo pārveidi un uzlabo digitālo prasības visā Eiropā. MIL prasmju kompetenču ceļvedis piedāvā strukturētu pieeju, kā nodrošināt senioriem un pieaugušo izglītotājiem nepieciešamās mediju un informācijas prasmes. Tas kalpo par pamatu projekta apmācību materiāliem, digitālajiem rīkiem un izglītības metodēm, kas ir pielāgotas senioru vajadzībām, lai viņi varētu droši un pārliecinoši orientēties digitālajā pasaulē.

Nacionālie un gala MIL kompetenču ceļveža varianti paplašinās tā pielietojumu un nozīmi attiecīgajās Eiropas un nacionālajās situācijās.

A TSAUCES

- Aufderheide, P. (1993). Media Literacy: A Report of the National Leadership Conference on Media Literacy.
- Batista, M., & Fonseca, J. (2016). Assessing media literacy: Challenges and perspectives. *Journal of Media Literacy Education*.
- Comandos.. What is media literacy?
- Council of Europe. (2017). Media literacy in Georgia: Needs assessment and recommendations.
- Dewey, J. (1938). *Logic: The theory of inquiry*. Holt, Rinehart and Winston.
- Enow Education. Media Literacy Exam.
- Frieda, S. (n.d.). Case Study Method of Instruction.
- Giddens, A. (1984). In R. Yin (1993). *Applications of case study research*. Beverly Hills, CA: Sage Publishing.
- Gopal, R., & Singh, A. (2021). Basic digital literacy: Requirements and elements. *International Journal of Advanced Research in Computer Science and Management Studies*.
- Hobbs, R. (2017). What Society Needs from Media in the Age of Digital Communication. Media Education Lab.
- In Leaning, M. (2019, June 11). An Approach to Digital Literacy through the Integration of Media and Information Literacy. *Media and Communication*.
- In Measurement of MIL Skills.
- In Morrisette, E., Pierpont, S., Murray, R., Nagel, J., & Muite, D. (n.d.). The Importance of Media Literacy – Introduction to Media Studies.
- In Teacher Academy. Digital Media Literacy: Essential Skills for the Digital Age.
- In University of Winnipeg. (n.d.). *Experiential Learning Teaching Methods Method: Case Studies Description*.
- Kolb, D. A. (1984). *Experiential Learning: Experience as the Source of Learning and Development*. Prentice Hall.
- Kolb, A. Y., & Kolb, D. A. (2009). *Experiential learning theory: A dynamic, holistic approach to management learning, education and development*. The SAGE handbook of management learning, education and development.
- Lalley, J. P., & Miller, R. H. (2007). "The Learning Pyramid: Does It Point Teachers in the Right Direction?" *Education*.
- Iomäki, L., Kantosalo, A., & Lakkala, M. (2011). What is digital competence? In Linked portal. European Schoolnet.
- Media Literacy Now. (n.d.). What is media literacy?
- National Association for Media Literacy Education. (n.d.). Media literacy basics.
- Prince, M. (2004). "Does Active Learning Work? A Review of the Research." *Journal of Engineering Education*.
- Reineck, D., & L, J. (2015). Media and information literacy: A human rights-based approach in developing countries. (Discussion Paper 10/2015). DW Akademie.
- Thomas, J. W. (2000). "A Review of Research on Project-Based Learning." The Autodesk Foundation.
- Yin, R. K. (2018). *Case Study Research and Applications: Design and Methods*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications.

**"PIEAUGUŠO MEDIJPRATĪBAS UN
INFORMĀCIJAS PRASMES
KRITISKĀS DOMĀŠANAS
ATTĪSTĪŠANAI UN VILTUS ZIŅU
APKAROŠANAI"**

Autors:

Marina Ivanova (New East, Latvija)

Uzraudzība:

Viktors Andruškevičs (New East,
Latvija), Alina Hačetlova (New East,
Latvija),
Joren Dobkiewicz (New East,
Latvija)

Dizains:

Elīna Veinšteina (New East, Latvija)

Foto:

Ivars Utināns, Džeina Saulīte,
Saccta Beth

www.milskills.eu

2024

gri

STIMŪLI

VERNIAN

MIL SKILLS

Media and Information Literacy skills of adults to develop critical thinking and combat fake news.

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Project code: 2023-1-LV01-KA220-ADU-000156693

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

State Education
Development Agency
Republic of Latvia

Co-funded by
the European Union

PIESEKO MIL SKILLS

www.milskills.eu

JEBKURU JAUTĀJUMU GADĪJUMĀ, LŪDZU, SAZINIETIES

milskillsproject@gmail.com